

agrotehnika

PROMOTIVNI PRIMJERAK

Francuska promocija

novih modela Valtre

**Gospodarstveni program ne
smije biti odlučujući**

Posjet tvornici New Holland u Belgiji

TEST: NEW HOLLAND
balirke i silažni kombain

Francuska Innova Agri

ducker
MASCHINENFABRIK

**AGRI
TECHNICA**
The World's No. 1

PREDSTAVLJAMO
FENDT 939
najnoviji poljoprivredni traktor na svijetu

BELJE

1697

BELJE REMONT

PRODAJNO-SERVISNI CENTAR

Traktora Fendt

Prikolica Tehnostroj TEHNOSTROJ
PROMTECH

Priključnih strojeva Lemken LEMKEN

Prodaja guma (osobni, teretni i poljoprivredni program)

Prodaja rabljene mehanizacije

Rad s visokoučinkovitim strojevima

Servis i remont poljoprivredne mehanizacije

(Holmer Tera Dos, Claas Jaguar, AG Bag 7000)

Izrada svih vrsta hidrauličnih crijeva

Usluge vođenja šećerne repe, siliranja,

sjenčenja, ūrotovanja (VVK), AG Bag

BELJE d.d., PC BELJE REMONT, Osječka 4, 31300 Beli Manastir, tel. +385 31 790 340, fax. +385 31 790 373

PRODAJA: tel. +385 31 790 346, mob. +385 91 1790 189

Valtra u francuskom dvorcu

Valtra na polju kod Pariza

FRANCUSKA: sajam Innova Agri

U tvornici kombajna u Zedelgemu

U Belgiji smo testirali New Holland silažni kombajn i balirke

Agrotehnika, časopis za poljoprivrednu mehanizaciju

Izdavač: Udruga Agrotehnika, Vjenac A.Cesarca 14, Osijek, 00 385 31 376 067, mail: agro.tehnika@hotmail.com,
Glavni urednik, Damir Rukovanjski, mag.ing.agr., marketing i prodaja: Sandra Šarkezi, www.agrohrvatska.com;
Članovi udruga Agrotehnika, EU Agro Hrvatska i Agroekološkog društva Hrvatske časopis dobivaju besplatno u sklopu članarine. Rukopise i fotografije na upit vraćamo. Pretisak preporučen i dopušten. Pravo korištenja fotografija i tekstova EU farmer ltd, Agro Business, Iowa farmer today, Illinois farm news. Tekstovi su djela potpisanih autora i urednik ne odgovara za eventualne nastale greške i prouzročene štete.

Zlatko Dominiković je bio u pravu

Krilatica ŠTALICA-KRAVICA ima i danas smisla. Da se tada nastavila provoditi politika Zlatka Dominikovića a ne njegovih savjetnika koji su još uvijek u Ministarstvu imali bi u svakoj drugoj kući na našim selima po nekoliko krava i pune smočnice i pušnice. A višak bi bio otkupljen.

Što ēu ja bez Slavonije pjeva Đuka Ćaić. Što ēemo bez krava i mlijeka? A što ēemo pak bez svinja? A kad nema svinja nema ni kukuruza. Da li doista Hrvatska može bez svoje hrane, a koja se uglavnom i mora proizvesti u Slavoniji i Baranji. Da li je doista dovoljno ono što se za sada proizvede u kombinatima koji su u rukama Agrokora i Žita? Ništa više ne valja. I stari znani nam Josip Kozarac ne bi našao riječi da opiše tugu, jad i bijedu na našem selu. I što još gore na selu su nam ljudi gladni. I bilo je zanimljivo čuti naše zastupnike kako su uvjereni da neće biti efekta ako koji mjesec i oni budu dobvali minimalnu plaću. Oni takvi blesavi misle na neki drugi efekat. Valjda su mislili da bi s novcima koji ostanu od njih netko nešto napravio. Ne kuže da mi želimo da vidimo kako oni žive s par tisuća kuna. No, zato oni uvijek znaju kakvog efekta ima od njihovih odluka. Oni znaju valjda kakav je efekat kada ne podrže jedinu zdravu proizvodnju, a to je ova na zemlji. Znaju oni i da neka tvrtka mora ići u stečaj. Mora. A oni ne moraju ništa. Nevjerojatno kakva je to masa u saboru. Ne može ju ni suša, ni poplava uzdrmati. Oni svoje uvijek dobiju. Ne pada im na pamet da i njima, a i mnogima u državnoj službi koji primaju više od minimalca treba ovisiti plaća o uspješnosti gospodarstva. Ako na farmi krava, ili u nekoj tvornici plaća ne može biti veća od par tisuća kuna pa ne bi trebalo ni njima.

Inače, sada možemo priznati da su sva naša nastojanja da pratimo Europu i pravimo od malih velike poljoprivrednika bio pravi autogol. Sve smo tako uništili. Pa kako bi bilo lijepo da danas svaki poljoprivrednik ima pet ili 10 kravica, par krmača, koju kozu, veliki povrtnjak, svoj voćnjak s više vrsta voća. Taj bi naš seljak bio bogat čovjek. On bi s 10 krava živio odlično. Dobio bi nešto novaca za predano mlijeko, imao bi mlijeka za sebe. Imao bi i nešto sira za prodati. A 10 telića bi bilo njegovo. Ne bi bio gladan, a koje tele bi prodao ili utovio i na vašaru prodao. I imao kuna u džepu. Ovako on danas ima samo jednu vrstu stoke. Nema više ni povrtnjaka. Ima 100 krava. Ali one nisu njegove. One su od banke. Ne smije ni zaklati kravu ako su djeca gladna. Onako po onome kada bi mu sin rekao da treba platiti stan u gradu gdje studira otiašao bi s jednom od 10 krava na vašar i prodao ju. I poslao sinu novce. A danas. Kada mu se javi sin. Što radi. Traži drvo na farmi. A kad nađe drvo na svu sreću ne nađe čvrst konopac s kojim bi se objesio.

A sada moram reći i napisati nešto što će mnoge naljutiti. Sjeća li se netko krilatice – ŠTALICA KRAVICA? Ima sigurno. Tadam sredinom 90-tih je i državna vlast vlast bila u rukama HDZ-a. a tada jako osporivani ministar Zlatko Dominiković je u potpunosti podržavao tu krilaticu Hrvatske seljačke stranke kojom bi napunili štale u selima i osigurali prihode i plaću bar za jednog člana gospodarstva. Tada je jedna Sirela imala više od 35 tisuća kooperanata koji su redovito predavali mlijeko i primali redovite uplate na svoje račune. A već tada uz njega u ministarstvima su bili isti ovi ljudi kao i danas koji su doslovce mučili cijelu zemlju nekim operativnim programima. A ti su programi na kraju postali smrt za naše selo. I uvijek je bilo onih koji su doslovce omatali omču oko vrata svakom seljaku prijetnjama da mu se neće otkupiti meso ili mlijeko ako ne napravi ovo, ako ne napravi ono, ili ako ne učini to, i na kraju ako nema 100 krava ili tisuću krmača. I sada smo budale još uporni u tome. Umjesto da brzo počnemo slati simentalce u naše štale jer seljaci će uzeti. Nema brige. Nikada zadnjih stoljeća nisu bili gladni. A danas su nam pušnice i smočnice prazne.

Upoznajte T-Seriju kombajna

Od 290 KS do 400 KS, 5 ili 6 slatomresa

Poljoprivrednici i davatelji usluga kojima je potrebna vrhunска kvaliteta zrna i kapacitet kombajna ne trebaju tražiti dalje od nove John Deere T-serije kombajna.

John Deere T-i-serija kombajna dolazi s kompletним AutoTrac upravljanjem, HarvestSmart automatskom kontrolom dobave i HarvestDoc software-om.

Generalni uvoznik John Deere za Republiku Hrvatsku

Osijek, Jablanova 16
Zagreb, Froudeova 1-3
Bjelovar, Ul. Bleiburgskih žrtava 22
Vukovar, Trpinjska cesta 136
www.novocommerce.hr

Tel: 031/297-341
Tel: 01/659-39-50
Tel: 043/226-440
Tel: 032/420-870

www.JohnDeere.hr

ANALIZA: RASPRAVA O NACRTU ZAKONA O POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU IZNJEDRILA
MNOGO TOGA, ALI SVI SE SLAŽU DA:

Izrađen gospodarstveni program ne smije biti odlučujući

Zašto gospodarstveni program za parcelu gdje će te sijati jedne godine pšenicu a druge kukuruz? Što se tu ima elaborirati. I jedno je jasno – podrška ekipi u ministarstvu da što prije provede prodaju, podjelu ili bilo što od toga te zemlje koja nije obrađena. Ako treba takve parcele dati i besplatno onome tko ih hoće raditi

Vesna Gantner, pomoćnica ministrica poljoprivrede obišla je Hrvatsku, mudro i podosta tiho, poslušala sve javne rasprave o nacrtu Zakona o poljoprivrednom zemljишtu i sada očekujemo krajnju verziju. Slušale je pokude, jadikovke, plač, i ono što se tiče, i ono što se ne tiče ove rasprave. Čula je i odslušala kao da je kriva za svu seljačku i poljoprivrednu muku zadnjih 10, 20 pa i 30 godina. Čula je i što kažu svi naši političari koji su odlučili prisustvovati i zatražiti svoje mjesto za govornicom. I nažalost bez imalo stida većina uopće nije govorila o temi sastanka i rasprave već održavala svoje političke govore.

ZEMLJIŠTE MORA IĆI NA KORIŠTENJE

Što možemo zaključiti? Mislim kada je u pitanju osnova rasprave a to je korištenje neobradivog zemljишta. Kao i uvijek jasno je da se neobradivo zemljишte mora privesti kulturi i korištenju na način dobre poljoprivredne prakse.

Poljoprivredno zemljишte mora se održavati pogodnim za poljoprivrednu proizvodnju. Pod održavanjem poljoprivrednog zemljишta

pogodnim za poljoprivrednu proizvodnju smatra se sprječavanje njegove zakoravljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem, kao i smanjenje njegove plodnosti No, isto tako svi su jednoglasni da ona glavna stavka i po zakonodavcu odlučujuća – gospodarski plan – mora otpasti. Što treba jedan poljoprivrednik za 10 hektara zemlje pisati posebne elaborate. Dovoljna je obaveza da će na toj zemlji ratariti ili uzgajati kulture koje se na tom području uzgajaju. Ili ako netko želi podići trajne nasade dovoljno je izjaviti da će u tom i tom vremenu imati voćnjak. Očekivati da će sada „Marko iz Bjeloglavaca Gornjih“ napraviti za ratarstvo bolji elaborat od Agrokora ili pak Žita doista nije moguće očekivati. I zato ta prva klauzula mora van. Isto tako mora biti jasno da većinu od 3,2 milijuna takvih hektara nitko neće ponuditi ni kunu, ni program, ni ništa. Morati ćemo konačno zvati ljude da počnu na pašnjacima Like počnu uzgajati stoku, da poljoprivredne tvrtke dođu tamo uzgajati krumpir. Što napraviti. Pa u takvoj Lici moramo dati nekom velikom poljoprivredniku i besplatno zemljишte da tamo nešto uzgaja. Neka dođe s ljudima i strojevima i tamo posije mrkvu, krumpir i slično. Prijedlog zakona ovako govori:

- (1) Pravo prvenstva na poziv za zakup imaju fizičke ili pravne osobe koje su sudjelovale u pozivu, sljedećim redoslijedom:
  - a) najviše vrednovan Gospodarski program,
  - b) pravni slijednik bivšeg korisnika poljoprivrednog zemljишta u društvenom vlasništvu koje je postalo vlasništvom

države, pod uvjetom da je u posjedu tog zemljišta i da ga obrađuje,

- c) dosadašnji posjednik ako je u mirnom posjedu temeljem valjano provedenog natječaja,

najviša postignuta zakupnina.

Dakle, onaj najbolje vrednovan gospodarski program mora van iz toga prijedloga. Umjesto toga valjana izjava nekoga tko ima pravo prvenstva. E sada je tu i drugo pitanje. Gdje uopće ima takvih zemljišta. Pa u Slavoniji i Baranji, u ravnici sigurno najmanje. Ima u brdima, planinama, ima pašnjaka, ima livada, ima napuštenih područja. Za većinu zemljišta na Krndiji, Papuku, Lici, Gorskom Kotaru, dalmatinskom zaleđu nitko se neće javiti. Tamo takvu zemlju treba dati za 0 kuna svakome tko ju hoće privesti kulturi i tko uopće želi tamo živjeti i raditi. Ili makar samo i raditi. Svi će se sada potući za ono malo zemlje koja je doista kvalitetna i poljoprivredna u ravničarskim sjevernim krajevima Hrvatske. Iako se predstavnik Hrvatskih šuma uzjogunio kada se spominjalo i neobrađeno poljoprivredno zemljište pod skrbi šumarija, jasno je i da takvo mora ići na eksplotaciju. Opet njega baš i neće biti na sjeveru zemlje. No, jasno je da mnoge one borove šume koje postoje u priobalju su same nastale zbog zapuštanja poljoprivrednog zemljišta. Te su površine samo date na upravljanje Javnom poduzeću Hrvatske šume. Ti borovi uglavnom skrivaju vrijedna terasasta zemljišta na kojima su stoljećima bili vinogradi, maslinici, smokve, mandarine i slične kulture. I ne skrivaju samo kvalitetno terasasto već čitave oranice. Svakako da nam treba i neki zakonski akt gdje će se s mnogih od tih površina maknuti borovi a posaditi masline. Za vjerovati je da će

se uvijek naći zainteresirani vinogradari i maslinari da rade na tim površinama. A i tu Hrvatske šume i država ima iskustva. Jedan od najpoznatijih hrvatskih vinogradara, Zlatan Plenković s Hvara ima u dugotrajnom zakupu skoro 100 hektara takvih površina kod Makarske a koje pripadaju JP Hrvatskim šumama. Takvim vinogradarima ne treba gospodarstveni program za takvo nešto. Oni su se dokazali da to znaju raditi. Oni imaju ljude, mehanizaciju, podrume, opremu i sve što treba za takvu proizvodnju.

RAT PAPIROLOGIJI

Što su još ljudi pričali na tim sastancima. Mnogi se pitaju što radi, i čemu služi agencija za plaćanja u poljoprivredi sa svojih 500 zaposlenih ljudi. Zašto da pišemo koje kakve programe, sto puta donosima iste dokumente im na noge, kada oni imaju sve to. Imaju naše OIB-e, JMBG-ove, imaju ulaze u sve moguće papire. Internetom uđu u gruntovnice, u podatke o isplati poticaja, o plaćanju naknada i tko zna čega sve ne. No, važno je znati da ono što opet treba činiti administracija je bespotrebno skupljanje stoti puta istih papira.

Ima tu još i problem poticaja. Ako uzmemo u obzir da odjednom milijun ili daj bože dva milijuna hektara dobiju titulare, to za milijun ili dva povećava i broj hektara pod poticajima a za te nove hektare ni u ludilu nema dovoljno novaca u proračunu na ime poticaja. No, prema mnogima za te površine država treba prelomiti zakup s poticajima i svi će biti zadovoljni. Novi posjednik neće morati teško skupljati novce za plaćanje zakupa. Mora se znati da će većina zakupaca sigurno imati problema s plaćanjem i velikim kašnjenjem. Mnogi neće ostvariti ni dobit na tim parcelama. A isto tako otpasti će oni

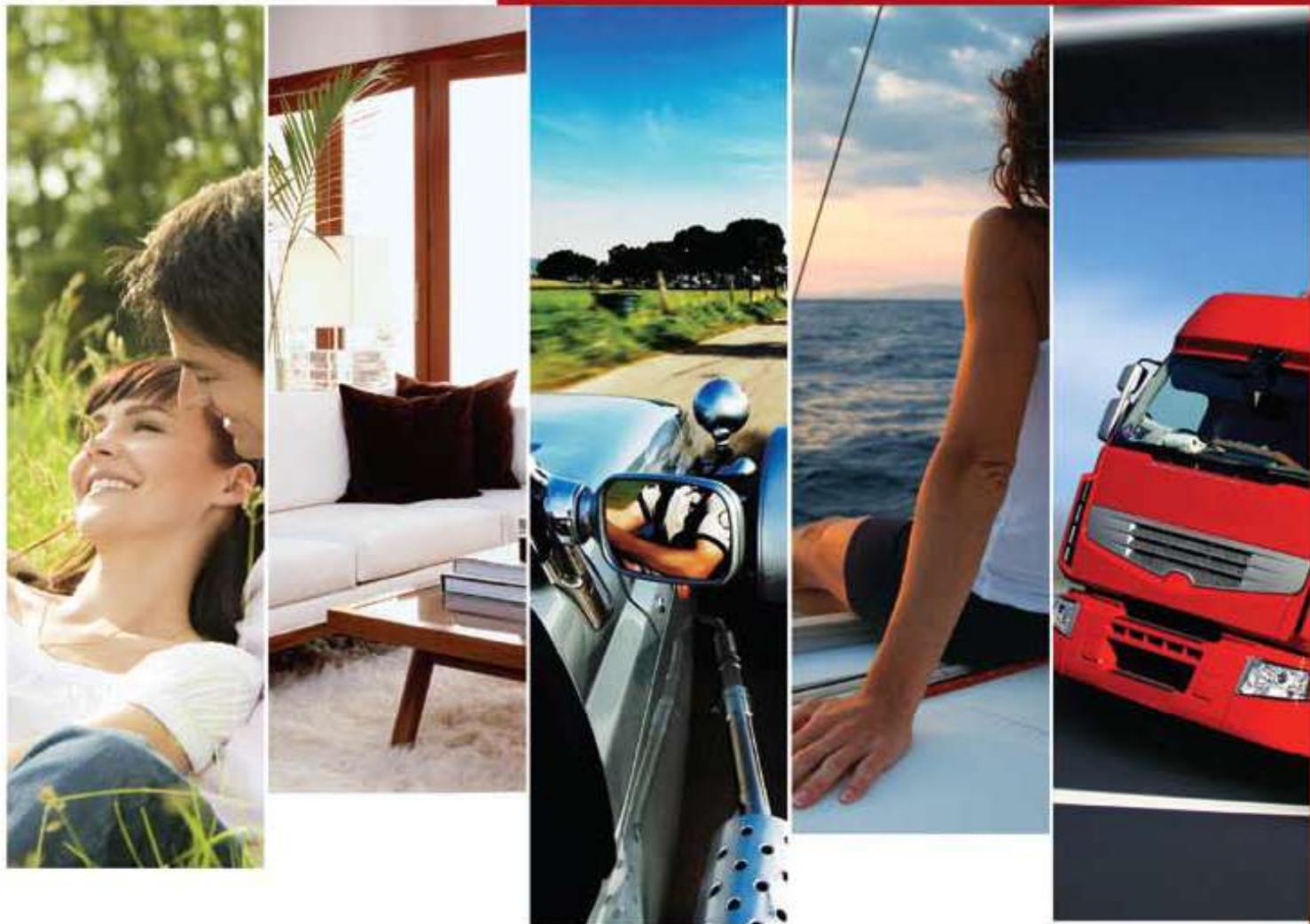
koji će htjeti tu zemlju samo iz razloga što bi dobivali velike količine novaca na ime poticaja.

ZEMLJA I ZEMLJA NIJE ISTO

I ono što ne valja je cijena. Nije isto zakupiti zemlju u Slavoniji ili Srijemu, ili pak u nekoj zabiti dalmatinske zagore gdje ako nešto i sadiš moraš još i donijeti zemlje. I s pravom se postavilo pitanje što je s hrvatskim braniteljima. Ne moraju imati odlučujuću prednost, ali kada se traži prevaga da imaju barem kakvu takvu prednost pred nekim tko je bio u okupatorskim jedinicama, tko je aboliran a pripadao je srpskim parapostrojbama. Isto tako neka je jasno da ipak prednost čovjeka koji je bio u obrani svoga sela ima prednost nad nekim tko je tu poslije došao iz Hercegovine, ili Posavine. Ili je jednostavno iz toga sela a pobegao je.

Lovro FILIPOVIĆ

Euroherc osiguranje svoj osiguravateljni program kreira vodeći računa prvenstveno o Vašim potrebama. **Za Vašu potpunu sigurnost** vrlo rado ćemo Vam ponuditi **individualno kreiran paket osiguranja**.

Tako kod nas možete ugovoriti osiguranje motornih vozila (obvezno osiguranje od autoodgovornosti, kasko ili dodatno osiguranje), imovine, od raznih vrsta odgovornosti, od nezgode, transporta i plovila.

Premiju osiguranja za sve police možete platiti odjednom, uz odobravanje dodatnog popusta ili obročno.

Kontinuirano ulaganje u širenje prodajne mreže i ekspeditivno rješavanje odštetnih zahtjeva osigurale su nam stalnu prisutnost u samom vrhu industrije osiguranja.

Tražite pravi savjet? Naš savjet je: Budite sigurni!

Za Vašu ponudu kontaktirajte nas:

OSIJEK

Ulica Hrvatske Republike 45
031 493 001

SLAVONSKI BROD

Sjeverna vezna cesta bb
035 258 301

Info tel.0800 00 22

www.euroherc.hr

RIJEČJU I SLIKOM NA FRANCUSKOM INNOVA AGRI SAJMU, NAJVEĆEM MEHANIZATORSKOM DOGAĐAJU U OVOJ ZEMLJI

Agrisem je ovako pokazao kako se radi

Valtra na gusjenicama

Ljudi dođu i doslovce par dana kampiraju i po cijeli dan isprobavaju nove traktore, strojeve, priključke, prisustvuju prezentacijama. Trodnevna je to izložba, manifestacija ili kako hoćete na kojoj je i važno biti. I među 300 izlagača nije lako biti. Imamo osjećaj da je to kao neko svjetsko prvenstvo na koje si se morao plasirati

Laverda kombajn

Što je ogromno, ogromno je. Ali Innova Agri je tako ogroman. E sada, to je pitanje. Da li je to klasični sajam ili nešto drugo. Nema niti jedne hale. Sve je na jednoj velikoj njivi. U biti to je jedno veliko testno polje. Ma u biti teško je naći prave riječi za nešto tako dobro kao što je taj sajam. Već prilikom traženja mesta za parkiranje uočili smo da smo došli na jedinstveni događaj. Osim automobila tu je bilo i kamp kućica, karavana. Ljudi su sjedili na travi između automobila, na malim stolicama i pripremali si obroke. Što je sad to, pomislio sam. No, objašnjenje je slijedilo. Ljudi dođu i doslovce par

POKROVITELJ REPORTAŽE –
POLJOOPSKRBA MEĐUNARODNA
TRGOVINA D.O.O

Adam Dominković, PMT, odmor na slami

U redu se čekalo za probne vožnje

dana kampiraju i po cijeli dan isprobavaju nove traktore, strojeve, priključke, prisustvuju prezentacijama. To je svijet onih zaljubljenika u poljoprivrednu mehanizaciju. Ulaz je kao i svaki drugi, samo što se u biti ništa ne naplaćuje. Svi mogu unutra ako ispune jedan formular i ostave svoje podatke. Nema ni ograda oko te svojevrsne arene na polju. Cijeli sajam je ograđen nasadom sirka i kukuruza. I nekoliko metara širine takve ograde je dovoljno da ovaj svojevrsni sajam bude i ograđen. A unutra. Ne vjerojatno. Jedna primjerice Valtra je bila na bar dva hektara pokusnih parcela, šatora, predavaonica i mnoštvo traktora u razno raznim bojama. Ni svi drugi nisu bili ništa manje zastupljeni. Neko više, netko manje, ali nitko od proizvođača traktora bitno manje. Možda koji proizvođač priključaka, ali sve jedno. U pravilu to ovako ide. Ima prolaz. S jedne i druge strane prvo si šatori, ulazni štandovi, zastave, baloni, traktori, nadstrešnice, paravani i slično. A iza možete sve to što ste vidjeli opipati, pogledati, pitati što vas zanima,

za neke proizvođače nismo nikada čuli

Štand New Hollanda

Fendt je imao jedan od najvećih štandova

provozati, isprobati. I normalno, ako hoćete, možete i kupiti.

Gdje je to. U blizini Pariza. Nekih 100 km od Eifelova tornja. Usred brojnih oranica. Kada gledamo ta polja u neposrednoj blizini Pariza jasno nam je zašto francuska poljoprivreda vjerojatno najjača u Europi. Besprijekorna je. Trodnevna je to izložba, manifestacija ili kako hoćete na kojoj je i važno biti. I među 300 izlagača nije lako biti. Imamo osjećaj da je to kao neko svjetsko prvenstvo na koje si se morao plasirati.

Devedeset tisuća ljudi je istinit broj. Jako veliki broj i to onih koji su tu došli ne zbog cirkusa, kobasicu, hektolitre piva i glasnih cajki kao što je na našim sajmovima. Svih 90 tisuća koji su došli su stručnjaci i potencijalni kupci. posjetitelja imalo je prigodu vidjeti ponudu najsuvremenije opreme svjetski poznatih brandova. Teško je sve nabrojati. Osim Valtre, mi smo se dosta pozabavili novostima na prostoru koje je zauzeo Vaderstadt, zatim Bauer, Fendt, John Deere, Landini. Ističemo i jako dobar

nastup tvrtki Bogballe, Challenger, Claas, Fliegel, Horsch, JCB, Joskin, Lemken, Manitou, New Holland, Trelleborg. Ekskluzivno su svoje novosti podno Pariza prikazali Valtra, Vaderstad, Kuhn, Amazone, Krone, Trimble, Pottinger, Kubota, Monosem, Samson, Massey Ferguson, Hardi, Souchu/Rabe, Gregoire Besson i Fendt. Ovo je 14.put da se organizira ova izložba i to u 28 godina. To znači da se organizira svake druge godine. I svi imaju vremena vrhunski pripremiti svoj nastup. To je manjkavost naših sajmova u Bjelovaru, Osijeku i nizu drugih gradova. U Bjelovaru se od naših mehanizatora očekuju da dodu svakih šest mjeseci. To je neizdrživo za naše trgovce i dilere.

Treba ipak istaći da je mnogo inovacija imalo u prvom planu ekologiju. Ekološke inovacije u poljoprivredi, te brojna rješenja s fokusom na preciznu poljoprivrodu, konzervatorsku obradu tla, uštedu goriva i planiranje proizvodnje, te upravljanje vodama najčešći je cilj ovih velikih tvrtki. Održano je mnoštvo okruglih stolova. Možemo reći da je gotovo kod svakog od izlagača bilo nekoliko. Organizator u

vom priopćenju izdvaja temu posvećenu obnovljivim izvorima energije. Jedan broj izlagača prikazalo je svoje novitete s različitim namjenama - od skupljača kratke slame za kombajne, do biomase, bioplina, solarnih panela i vjetroturbina.

“France Agricole” je organizator i ostao je dosljedan sebi jer je u prvi plan stavljen konkretni prikaz rada izloženih strojeva. Brojni posjetitelji su na ukupno 160 hektara su vidjeli sve najznačajnije i neće vjerovati prema podacima organizatora osobno isprobali više od tisuću traktora, kombajna i brojnih priključaka.

Izvještava: Damir RUKOVANJSKI

Autor teksta s najljepšom, srebrnom Valtrom
Agrotehnika, časopis o poljoprivrednoj mehanizaciji, godina IV, listopad 2012.

Nova 7R Revolucija

Nova 7R serija spremna za polje i za cestu!

7R Serija nudi i više od onoga što farmeri traže od traktora.

Više raznolikosti: kompatibilnost sa velikom ponudom opreme. Opcijski, integrirane prednje podizne poluge i prednji kardan. Snažne stražnje podizne poluge. 3-brzine kardana. Stražnje hidraulične utičnice. Izuzetna okretnost u polju. Robusna šasija. GreenEfficiency rješenja. Bolji prijenos snage na podlogu. Više učinkovitosti za veće obradive površine. **Više udobnosti i bolje vozne osobine:** Izbor mjenjača. Ekskluzivni ActiveCommand upravljač. Prostrana i tiha CommandView II kabina. Bolja vidljivost okoline. Nove CommandArm kontrole. Aktivno sjedalo i hidraulična amortizacija kabine (HCS+). Paket kože u unutrašnjosti. TLS Plus prednja osovina. Veći spremnik goriva. **Inteligentnija tehnologija:** PowerGard program održavanja. Napredna tehnološka rješenja poput JDLink telematike za praćenje produktivnosti i ServiceADVISOR remote za Ultimate servis. Minimalni troškovi eksploatacije. Dobiti ćete Sve-u-Jednom. Kontaktirajte Vašeg John Deere dilera. Danas.

JOHN DEERE

Traktor 2012
godine

 NOVOCOMMERCE
Prodaja poljoprivrednih strojeva, rezervnih dijelova i servis

Osijek, Jablanova 16
Zagreb, Froudeova 1-3
Bjelovar, Sajam Gudovac
Vinkovci, B. Jelačića 32
www.novocommerce.hr

Tel: 031/297-341
Tel: 01/659-39-50
Tel: 043/226-440
Tel: 032/307-888

www.JohnDeere.hr

Bez obzira koliko slabo pratio traktor kombajna masa besprijeckorno sjeda u prikolicu

Tekst i slike: Damir Rukovanjski

NA POLJIMA U OKOLICI BELGIJSKOG BRUGGEA I TVORNICE U ZEDELGEMU UPOZNALI
SMO SE S NOVITETIMA RENOMIRANOG PROIZVOĐAČA POLJOPRIVREDNIH STROJEVA

U NEW HOLLAND SVIJETU BALIRKI I KOMBAJNA

Kvadratne i okrugle balirke velikih dimenzija doslovce su nas očarale, a posebice nakon što smo vidjeli i prikaz rada u polju. No, ako smo i mislili da je silažnik kombajn New Holland odličan, nakon skidanja kukuruza, sjeckanja i posebice njegov utovar u prikolicu tijekom vožnje uvjerio nas je u činjenicu da konkurenčija, prvenstveno njemačka, mora se zabrinuti

Uspomena iz Zedelgema, naravno uz New Holland

Ova mašinerija spremna je za skidanje kuruze

Bruges je na francuskom, a Brugge pak na nizozemskom jeziku. Taj je grad pak najveći a ujedno i prijestolnica belgijske pokrajine Zapadna Flandrija, na sjeverozapadu Flandrijskog dijela Belgije. No, taj grad oblika jajeta koji se proteže se na oko 430 hektara ne spominjemo zato što je to "Venecija sjevera" već zato što je dva dana ove jeseni bio središte pažnje i okupljaliste poljoprivrednih novinara svijeta. U biti više onih koji prate novosti u poljoprivrednoj mehanizaciji. Nakon okupljanja i doslovce uživanja u tom, možda jednom od najljepših gradova svijeta, svi smo se znatiželjno preselili u obližnji Zedelgem. Tamo je pak smještena jedna od najvećih proizvodnji strojeva za skidanje usjeva i proizvodnju krmiva. Našim rječnikom rečeno, kombajni i balirke, ali marke New Holland. Novi modeli i novi zahvati, i brojne inovacije doslovce su zabrinule konkurenčiju koja ozbiljno promatra što se događa u belgijskoj tvornici. Predstavljene su nam novi modeli kvadratnih i okruglih balirki. Ali i samohodni FR 500 silažni kombajn. U ovoj tvornici je još 1906. godine Leon Claeyss započeo proizvodnju vršalica pod istim imenom. A još je 1952. godine Claeyss predstavio prvi europski silažni kombajn. To je tada bila prava revolucija. Došlo je do ogromnog rasta tvornice i kompanije ukupno. Učetverostručena je proizvodnja i čak je deset puta povećan broj zaposlenika. Sedamdesetih godina američki Sperry New Holland doslovce je kupio i taj brand, i Ford, i Fiat i stvorio novu nama svima jako dobro prepoznatljivu marku New Holland. Onaj je pak od 1999. godine u skupini CNH u kojem se još nalaze i Case i Steyr. U ovoj tvornici danas radi oko 2250 zaposlenika. Tu su tri proizvodne linije i montaža. Tu je i respektabilni promotivni centar u kojem je održana i ova svojevrsna svjetska press konferencija.

OKRUGLE BALE

U ekspanziji su tri modela s fiksnom komorom i dva u kombinaciji s omotačem bala. To su u biti prave profesionalne balirke za velike poljoprivrednike a i rezultat su suradnje s norveškim proizvođačem Orkel. To

je tvrtka koja inače proizvodi visokokvalitetne velike, da tako kažemo, čak i ogromne balirke. I u tvornici na liniji proizvodnje, a i u radu na polju uvjerili smo se u odlične karakteristike nekih proizvoda. Prije svega Bigballer 1270 Cropcutter, zatim 1290, te rollbaler 135 ultra. Kod nas se inače više koriste okrugle bale, no to i nije slučaj u ostalom dijelu Europe. Razlikuju se po tome da li imaju fiksnu komoru, varijabilnu ili pak kombinaciju pak s omotačem. Oduševljeni smo rješenjima koji besprijekorno omataju bale mrežom ili folijom. Susreli smo i s novim načinom imenovanja stroja u kojem je i vidljiv promjer bale. U novima balerima nailazimo na komore u kojima se ne može dogoditi da bala isklizne. Normalno sve ovisi i o materijalu koji se sabija, no u biti nema problema ni za jednu vrstu proizvodnje. Kupci mogu birati i tipove guma što ovisi opet o vrsti terena na kojem će se stroj upotrebljavati, ali prilično je dobar na brdovitom terenu. New Holland za razliku od našeg tržišta u razvijenim europskim poljoprivredama ima tradicionalno dobar položaj na tržištu kada su u pitanju pravokutne bale a novosti u strojevima će ih još više stabilizirati. Nova generacija ima potpuno novi sistem pobiranja a poboljšan je i sustav za nadzor i prikaz toka mase u predstiskalnom kanalu. Napravljen je i poboljšanje osiguranja mase s IntellView doticajucim zaslonom. U svakom slučaju treba istaći i novi vanjski oblik čime je dizajn još više došao do izražaja. Vitalni pogonski dijelovi su svi pokriveni i dok je u pogonu nije moguće ih otvoriti sve dok se ne zaustavi cijeli stroj. Tako se primjerice vanjska dva ne mogu otvoriti bez alata ili ključa. Sve promjene su pridonijele 20 posto većem kapacitetu i bar pet posto boljoj zbijenosti bale nego je to bilo u prethodnim generacijama. I u tim kvadratnim balerima uveden je novi način imenovanja

Besprekoran rad noževa

. Pa tako kada piše BigBaler 870 prvi broj, dakle 8, znači da je širina bale 80 cm, a druga dva govore kolika je visina bale. U ovom slučaju je to 70 cm. Tako je kod tipa 1270, širinu označavaju broj 12, ali i to znači da je širina 120 cm, a visina 70. Sve su bale kod ovih strojeva dužine dva metra i ne spominje se ta broja u tipu modela.

Kupci mogu birati između različitih varijanti rezanja stisnute mase. Da li će uzeti stroj s 15, 19 ili 29 noževa. Tu su i performanse bez rezanja. Stroj prati sve parametre kao što su određivanje mase, vlažnosti i drugo i pamti ih i može se poslije tim podacima koristiti. Isto tako moguće birati između jedne ili dvije osovine na podvožju.

Ovaj stroj snalazi se i u nekonvencionalnim kulturama kao što su šećerna trska i druge bio mase. MaxiSweep TM je potpuno redizajniran i time je značajno povećana snaga na CropCutteru 6 milimetarskim zupcima. W vrsta rotora je posebno dizajnirana za svaku vrstu balirke. Ima i uklonjivi nož za lako održavanje stroja. SmartFill TM koristi cijelu mrežu senzora koji nadziru protok mase i sve se te informacije vide na IntelliView u kabini, odnosno na monitoru. Klipna brzina je također povećana pa je i brža propusnost mase. Obzirom na dimenzije ovaj stroj bez ikakvih problema uključuje se i u promet na cestama.

Okrugle bale posebno su zanimljive za naše tržiste

Na slikama gore: na najgornjoj jedetalj s predavanja na polju; na srednjoj predavač govori sistemu izuzimanja konopca; na donjoj slici pristup motoru

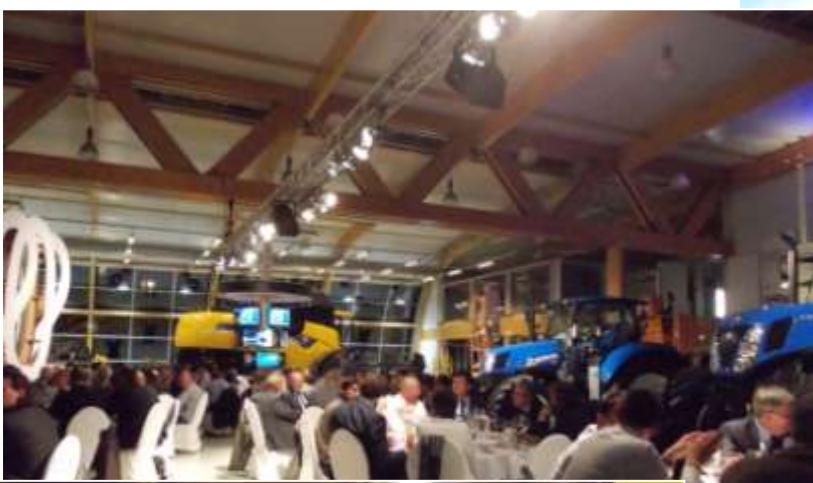
na slikama ispod detalji s prezentacije u kongresnom centru i izložbenoj sa

NOVI SAMOHODNI SILAŽNI KOMBAJNI FR

Pet novih modela su raspona snage motora od 450 do 824 konjske snage. U njima su novi modeli sa SCR tehnologijom kontrole i regulacije ispušnih plinova. Došlo je do promjene sklopa za rezanje a povećan je i kapacitet ventilatora za izbacivanje. I mnoge nas veseli poboljšana dostupnost do pojedinih sklopova kombajna što je olakšalo održavanje posebno ono koje se može obaviti na polju. Razvijen je i novi Heder s napravom za probiranje trave.

I to one za bolju dostupnost, pa za bolju košnju i siliranje. Ali i za žita, za siliranje kukuruza, a čak i Heder za rezanje drvnih sitnih nasada. Svi modeli imaju sustav za automatsko upravljanje cijevi za izbacivanje i punjenje prikolice sistemom IntelliFil s 3D kamerom i infracrvenom senzorom na samoj cijevi. Svi imaju snažan rotor za rezanje promjera 710 mm i širine 900. Stručnjaci su nas detaljno upoznali sa svim karakteristikama kombajna a nakon toga smo se doslovce divili kako skida kukuruz. Tijekom skidanja stroj je izbacilnom cijevi u traktorsku prikolicu izbacivao masu za siliranje. I bez obzira koliko prikolica se tijekom vožnje udaljavala ili približavala precizno je mlaz izbacivan na hrpu u prikolici. Sakupljač je odličan u radu i u neugodnim situacijama i lošim vremenskim uvjetima. Kako nam je i izgledalo na prezentaciji radi se o

fantastičnoj propusnosti koja osigurava najučinkovitiji ali i najproduktivniji paket na tržištu. Posebno su nas zainteresirale ECOBlue, pa SCR tehnologiji, ultra širokom IntelliView TM IV koji je osjetljiv na dodir monitora. Najnovija generacija FRS predstavlja vrhunac berbe te je na neki način kulminacija rada u proteklih 50 godina. Tu je i ECOBlue SCR tehnologija koja brine o okolišu i smanjenoj potrošnji goriva. New Holland se zalaže za poboljšanje ekološke održivosti. Tu su svakako razlog i nova generacija motora TIER 4A. Ima niz inovacija danas i u samom polju snižavaju potrošnju i do 20 posto. SCR – Selective Catalytic Reduction je upravo sustav čiji je i zadatak da zadovolje Tier 4A emisijske standarde. Do danas je proizvedeno više od 240 tisuća SCR motora za vrhunsku pouzdanost u svim uvjetima rada. Ono što nas je jako oduševilo je upravo besprijeckorno doslovce gađanje isjeckane mase u prateću prikolicu. I kako god je traktor s priklicom zakasnio, udaljio se, vijugao uz pomoć senzora masa je padala točno tamo gdje treba. Kažu prezentatori da odlično cilja i do 20 metara

Od 1987 više od 20 tisuća velikih balirki

udaljenosti. Jedan od voditelja prezentacije nam je skrenuo pažnju na super fini rez uz pomoć rotora.

ZEDELGEM CENTAR

Svojevrsni dom New Hollanda u Belgiji je u Zedelgemu. To je specifični i dosta velebni press centar, središte zbivanja, a i mjesto gdje je sve na svom mjestu. Izložbeni salon, konferencijske dvorane, trgovina... Proteže se na impresivnih tri tisuće četvornih metara godišnje ugosti više od pet tisuća posjetitelja. Ovaj objekat smješten je tik uza sam proizvodni pogon i sam svojim izgledom podsjeća na kombajn. To je jedan gotovo stakleni objekat, a vrlo brzo se sve unutra, da tako kažemo, pretumba, za potrebe neke specifične prigode. I ova je bila takva, kada je više od 100 novinara iz cijelog svijeta u tom centru prisustvala konferenciji za novinare, pa prezentaciji, kao i obilasku tvornice. A na samom prostoru izložbenog salona, doslovce između kombajna i balirki održana gala večera. U tom New Holland svijetu vode nas kroz prošlost, a i budućnost. No, za sudionike je tu i mnoštvo multimedijalnih prezentacija u potpuno opremljenom gledalištu. Zedelgem je mnogo više od proizvodnog pogona. To je svojevrsna koncentracija

www.agrohrvatska.com – AGROTEHNIKA HRVATSKA
stručnosti u dizajnu, razvoju i proizvodnji opreme za
berbu poljoprivrednih usjeva u kojem radi više od
2.500 ljudi i na određeni način je središte inžinjerijske
zvrsnosti u Belgiji.

Od 1976 više od osam tisuća silažnih kombajna
Kapacite je devet balirki dnevno, tri silažna kombajna na
dan i ili 24 kombajna svaki dan

Od 1952. Godine proizvedno je više od 200 tisuća
kombajna

STROJ KOJI OMOGUĆUJE BRŽU OBRADU

Tulip tanjurača i na našim poljima

Diskovi ulaze u tlo na dubinu od 15-20 cm a podrivačka tijela se mogu podesiti tako da idu dodatnih 2 - 24 cm ispod razine diskova, čime se razbije čvrsti nepropusni sloj zemlje, do kojeg se plugom ne može doprijeti

Vrtka Agrotok iz Širokog polja prikazala je u radu prednosti tanjurače Tulip koja je oduševljava već dugo poljoprivrednike u ovom dijelu Europe. Svi koji žele nešto više znati o tom stroju mogu pogledati na stranici <http://www.tulipindustries.com>. Važno je napomenuti neke značajke, koje obilježavaju stroj. Prije svega to je rama stroja izrađena je od čelika visoke čvrstoće a diskovi od posebno ojačanog čelika visoko otpornog na habanje. 6 podrivačkih tijela su hidraulično podesiva i imaju hidrauličnu zaštiti protiv lomljenja, s tim da se otpor može precizno podesiti od 0 - 200 Bara, jednostavno priključkom na hidrauliku traktora i pumpanjem. Nož podrivača je također posebno ojačan protiv habanja.

Na raspolaganju su 3 različite vrste noževa podrivača, do širine noža od 30 cm. Svaki disk, promjera fi 560 mm, ovješen je zasebno na gredi i amortiziran putem gumenih kutnika. Nosivi ležaj diska je izrađen s kugličnim ležajima a izveden tako omogućuje vrhunsku pokretljivost uz lako održavanje i duge intervale podmazivanja.

Diskovi ulaze u tlo na dubinu od 15-20 cm a podrivačka tijela se mogu podesiti tako da idu dodatnih 2 - 24 cm ispod razine diskova, čime se razbije čvrsti nepropusni sloj zemlje, do kojeg se plugom ne može doprijeti.

Stroj je bojan višeslojno, metodom suhog nanošenja boje (powder coating) te pečenjem u posebnim komorama, čime je postignuto odlično držanje boje. Vjerujemo da će ovaj stroj u skoroj budućnosti uvelike potisnuti uporabu pluga a potpuno će izbaciti klasičnu tanjuraču, ponajviše zbog tri osnovna faktora:

1. Cjenovno je pozicioniran ispod cijene pluga (okretača) a radi isti, pa i bolji posao od pluga, uz pokrivanje većeg zahvata uz angažiranje iste snage traktora
2. Omogućuje bržu obradu - Optimalna radna brzina s podignutim podr. tijelima: 20 km/h, sa angažiranim podr. tijelima: 12 km/h

3. Za razliku od klasične tanjurače, koja nabija zemlju, pogotovo u vlažnim zimskim uvjetima, zahvaljujući položaju diskova, ovakva tanjurača zapravo diže zemlju tako da sijeće ostatke, okreće zemlju i podižući je, spriječava stvaranje tvrdog nepropusnog sloja na dubini 10 - 20 cm.

S.TOKIĆ

Cjenovno je pozicioniran ispod cijene pluga (okretača) a radi isti, pa i bolji posao od pluga, uz pokrivanje većeg zahvata

POLJOPRIVREDNI INSTITUT OSIJEK

Južno predgrađe 17
31 000 Osijek

031 501 305
www.poljinos.hr

Više od 130 godina sa vama

Za jesensku sjetvu pripremili smo za Vas vrhunski sortiment dostupan kod svih naših poslovnih partnera.

SORTE OZIME PŠENICE

Srpanjka, Lucija, Zlata, Katarina, Renata,
Super žitarka, Felix, Vulkan i dr.

SORTE OZIMOG JEĆMA

Barun, Rex, Zlatko, Bingo, Lord, Titan,
Gazda, Oliver i dr.

SORTA OZIMOG GRAŠKA

Osječki zeleni

Samо certificirano, provjereno i kvalitetno sjeme osigurava visok i stabilan prinos.

AGROTEHNIKA U FRANCUSKOJ, U ROMANTIČNOM DVORCU SULLY-SUR-LOIRE U LOIRE VALLEY I NA POLJIMA OKO PARIZA. PRISUSTVOVALI SMO PREZENTACIJI NOVIH MODELIMA TRAKTORA

Valtra očarala Francuske poljoprivrednike i prkos konkurenciji diljem svijeta

Izvještava: Damir Rukovanjski

Slika lijevo gore; Valtra na Inova agri. Slika gore; hrvatski novinari s Valtrinom ekipom. Dvije slike lijevo: Valtra snimljena iz zraka. Slike dolje: detalji s gala večere u dvorcu

Dva najmanja Valtra traktora N serije su obnovljena. Novi N93 i N102 modela sada su zamijenili prethodne N82 i N92. Obavljeno je i testiranje najjačeg četverocilindričnog traktora Valtra N 163 Direct koji je i bio kandidat za traktor godine

Slika desno:
Nove Valtre
mame u
svakom
pogledu. Slika
dolje; N model
na polju kod
Pariza; slika
skroz dolje –
oduševio nas
je rad s
utovarivačem

U Francuskoj, u romantičnom dvorcu Sully-sur-Loire u Loire Valley skupilo se ogromno društvo novinara iz Europe i Svijetsa da svjedoči savršenstvu novih modela N serije traktora marke Valtra. Finski proizvođač traktora u dvorcu u kojem je često boravio i poznati misilic Voltaire upriličio je vrhusnu predstavu. U njoj su dakako bili glavni glumci traktori, ali i umjetnici i veličanstveni vatromet. Valtra je danas jedan od brandova AGCO Corporation, vodeći skandinavski proizvođač traktora za poljoprivrednu proizvodnju ali i šumarstvo.

Međutim ona je broj jedan i u Južnoj Americi, te je 23 tisuće traktora prošle, 2011, godine prodano samo u Brazilu. U Francuskoj drži ogromnih 25 posto tržišta.

No, dva najmanja Valtra traktora N serije su obnovljena. Novi N93 i N102 modela sada su zamjenili prethodne N82 i N92. Obavljeno je i testiranje najjačeg četverocilindričnog traktora Valtra N 163 Direct koji je i bio kandidat za traktor godine. Novi modeli odlikuju se novodizajniranim maskom sprijeda i tri-cilindarskim motorom. Obnovljena struktura značajno poboljšava vidljivost iz kabine, i agilnosti. Rad noću također postaje lakši zahvaljujući novim dvjema halogenim farovima. Novi modeli su i znatno tiši istakli su više puta prezentatori. Obje vrste

Ispred dvorca

Sjedalo se okreće i vozi u rikverc ili radi s priključkom

I ovakvi strojevi su sve traženiji

Rad s tanjuračama na sajmu

a 1700 okr / min, dok je maksimalni okretni moment - 1.250 okr / min.. EcoPower funkcija smanjuje potrošnju goriva do 10%, ovisno o vrsti i uvjetima rada. On također smanjuje razinu buke, manje utjecaja na okoliš. Nama nekolicini koji smo tamo bili posebno nas privlači i tempomat. Ima tu još

su dostupne za naručivanje s tradicionalnim Valtra hitech prijenosom s PowerShift mjenjačem. Model N103 s hitech 5 prijenosom je veoma zanimljiv velikom broju srednje velikih poljoprivrednika. On koristi karakteristike prijenosa koji se rabe i u velikim modelima što u biti, da tako kažemo, smanjuje težinu za više od 100 kg u odnosu na prethodne modele. Novi modeli su opremljeni s tri cilindričnim motorom s boljim sustavom ubrzgavanja goriva o čemu su nam pričali i na predavanju prije test vožnji, i na samoj gala večeri u dvorcu, a u središtu pažnje bila je ta činjenica i na sajmu InovaAgri. Katalizator i kontrola ispušnih plinova je u funkciji DOC i EGR sustava, koji ispušta svoje otpadne plinove kroz taj katalizator. I ovi modeli mogu biti izrađeni i prema posebnim željama kupaca što i samu Valtru čini jedinstvenom. Tako i kabine mogu biti s jednim vratima, posebne operacije za rad u šumarstvu se mijenjaju i nadograđuju. Na raspolažanju su modeli s većom kabinom ako to netko želi. No, tu je svakako u toj seriji zanimljivi i veličanstveni, potpuno obnovljeni, N163 koji ima najsnažniji četvero cilindarski motor i koji razvija snagu 171 konjske snage.

AGCO je sigurno s Valtrom i Sisu diesel mnogo dobio. I snaga motora s kapacitetom od 6,6 litara i 7,4 je drugačija s novim turbo sustavom a i ako se tome doda novi SCR sustav imamo i učinkovitiju emisiju ispušnih plinova. Tamo spominjani model T163 je prvi Valtra Direct traktor s kontinuirano varijabilnim mjenjačem, opremljen s poznatim Valtra EcoPower sustavom. Ovaj sustav omogućuje operateru da pritisnete tipku za niže maksimalne brzine motora od 2100 okretaja. / Min do 1900 okretaja. Osim toga, maksimalni kapacitet je već dostupan kada je brzin

Nema te snage koju ne mogu svladati

Nova paleta boja

stvari. Dosta automatike pri upravljanju. Na primjer, operater, ili da tako kažemo po naški traktorist, prati vrijednost potrošnje goriva i zna kada može raditi s nižim okretajima motora, dok ako je u mogućnosti da postigne stabilnu brzinu, može odabratи konstantnu. Iako možda će netko sada reći da to nije važno, ili da će čak reći da nije trebao ići do Francuske pa da se tamo oduševljava bojama Valtrinih traktora. Ne toliko na prezentaciji u dvorcu, ali na sajmu Inova agri doista smo se mogli posvetiti i tom detalju. Možda nekome nije važno, ali analitičari tržišta znaju da i to igra određenu ulogu.

Za više od 20 godina Valtra traktora ostaje jedini proizvođač koji nudi svojim klijentima jedinstvenu priliku izabrati prilagođenu boju. Dakle, pojava novih modela redovito ima i ažurirane palete boja i traktor još i s tim ima neki dodatni poticaj. Najpopularnija je još uvijek tradicionalna crvena boja. Ne mogu reći koji je to predavač rekao, ali istakli su da je ipak u crvenoj boji prodano oko 40 posto ovih traktora. U posljednje vrijeme, postali su popularni traktori s crnim bojama. Od metalik do zagasite. I sve više traže sive traktore i srebrno metalik boje. Klasična crvena je u svakom modelu, ali ona koju smo vidjeli, a to je crvena metalik izgleda doista famozno. I metalik zelena, kao i plava i metalik plava su doista majstorstvo. No, ipak možemo konstatirati da je hit

boja srebra, a odmah iza nje grafitno siva. Prilično lijepo izgledaju i bijele Valtre, pa i narančaste koja je zbilja neuobičajen izbor ali ima svojih poklonika. S govornice smo čuli i odluku da se počne proizvoditi jedna ograničena serija traktora koji voze na biopljin. I s time će AGCO, odnosno Valtra biti prva koja će se ozbiljno uhvatiti u koštač s tim izazovom. U posljednjih nekoliko godina, ova tvrtka sustavno se bavi istraživanjima i tehnološkim naprecima u bioplinskim traktorima. Još u ljetu 2010. u N seriji je predstavljen prototip četiri-cilindarskog motora koji je radio na biopljin.. Pa su to onda napravili s T serijom koja pak ima šesterocilindarski motor. Ova ograničena serija koja slijedi je rezervirana za motor od 110 konjskih snaga N101 modela. Motor će koristi samo malu količinu dizelskog goriva, dok 70-80% snage bit će proizvod izgaranja bioplina. Ako bioplina nema, traktor može raditi samo s dizelom.

Valtra uvodi nove manje modele u N seriju i to na doista spektakularan način. Hrabro udara u najjače konkurenčiju na tržištu. U Francuskoj gotovo da je ovlađao s modelima koji imaju oko 100 konjskih snaga. Dva najmanja modela u toj seriji N se gotovo reodovito nadograđuju. Novi N93 i N103 uspješno su i na tržištu, a i u poljima Europe zamjenili modele N82 i N 92. Novi modeli traktora imaju doista novi dizajn. U biti tu je novi nos, ali tu je svakako i tri cilindarski motor, u svom uvodnom izlaganju istakao je Mikko Lehtinen, marketing manager. Ujedno je Mikko bio i naš domaćin tijekom boravka na ovim danima Valtre u Francuskoj. Zadržimo se malo na tom nosu, ali i ukupnom dojmu nove maske i novog dizajna. Novosti donosi i N163. S njime smo se zabavili i na oranici s tanjuračom, ali i pred dvorcem

www.agrohrvatska.com – AGROTEHNIKA HRVATSKA
de Sully sur Loire gdje je održana svjetska press konferencija.

Novi dizajn značajno poboljšava i vidljivost iz kabine ali i sam rad traktora. Raditi noću i u tamnim uvjetima je za njega veoma jednostavan zadatak. On je također znatno tiš od modela koje zamjenjuju. Oba nova modela su dostupni s tradicionalnim kvalitetnim hitech prijenosom s tri glavna powershift mjenjača. N103 je također dostupan s hitech mjenjačem. Što to sve znači u praksi vidjeli smo na polju. Odnosno, upozorili su nas predavači da će se u startu lakše prenositi iz brzine u brzinu. Upravo zato smo da bi to bolje osjetili i vozili po poljskim putevima gdje možemo razviti maksimalnu putnu brzinu. U pogledu mogućnosti i korištenju, to je isto kao i prijenos naći na većim modelima, ali to je laki smanjiti ukupnu masu traktora preko sto kilograma u usporedbi s prethodnim modelima.

Valtra N serija je kompletno novi traktor koji kombinira najbolje performanse i specifikaciju u uravnoteženom i funkcionalnom paketu. Kupci mogu odabrati traženu opremu uključujući snagu traktora počevši od baznog Classic modela, preko srednje HiTech modela pa sve do Advance modela, svi modeli uključuju napredne common rail motore, programabilnu transmisiju i hidrauliku, te imaju mogućnost suspenzije kabine i prednje osovine.

Valtra N serija najbolje predstavlja Nordijsku praktičnost te potiče cjelogodišnje korištenje traktora u svim uvjetima i za sve zahtjeve. Valtra N serija ujedinjuje Valtrin proizvođački princip rada. Svi glavni dijelovi traktora su dizajnirani i napravljeni unutar Valtre, to uključuje motor, šasiju, transmisiju, pogon, stražnju osovinu, hidrauliku, kabinu te sami dizajn traktora. Valtrini dobavljači su vodeći proizvođači u svojoj branši poslovanja u svijetu.

Pouzdani SisuDiesel motori

Traktori N serije o kojima su nam govorili na predavanju u hotelu u Orleansu su pogonjeni Valtrinim 4 cilindričnim 4.4 i 4.9 litrenim SisuDiesel motorima. 4.9 litreni motor se temelji na velikom 7.4 litrenom SisuDiesel motoru što mu omogućuje mnogo prednosti 7.4 litrenog motora. I kao što je istakao Pekka Ingalsuo, produkt manager, moment sile motora je povećan za 10-ak posto kod svih modela u usporedbi sa odgovarajućim motorima kod prijašnjih modela. Pet modela N serije uključuje Common Rail ubrizgavanje goriva i pojачivač transportne brzine za

Gusjeničar u radu

Sisu diesel motor

Na svjetskoj prezentaciji kod dvorca bilo je više od sto novinara

Novinare su dočekala tri traktora s priključcima

dodatnu snagu kada je potrebno. Raspon modela također uključuje i efikasan i ekonomičan EcoPower model, rekao je Ingalsuo.

Koje su to prednosti koje prema predavačima ima Sisu diesel motor. Kao prvo ono što je opće poznato i znano je da se radi o izuzetno izdržljivom i pouzdanom motoru. I onaj 4,9 litarski mnogo komponenti kao i 7.4 litarski. I kao što ističu i na predavanju u Orleansu, a to su nam govorili i prilikom naše posjete tvornici u Finskoj izmjena ulja dovoljna je na svakih 500 radnih sati što u startu znatno pojeftinjuje troškove održavanja. Ima najbolji odnos snage-prema-težini među traktorskim motorima i doista je optimizirana potrošnja goriva, posebice u odnosu na američke i njemačke motore. Niska razina zagrijavanja produžuje životni vijek motora, a nama već sada dobro poznati Common Rail motori zadovoljavaju standarde EU nivo 3A i EPA Tier III emisije ispušnih plinova. Ističemo i visok moment sile na niskim okretajima motora, a ono što svi primjećuju je prilično tih i ugodan zvuk motora. Što je to **Common-Rail ubrizgavanje goriva?** Common rail motori nude visoki moment sile kroz veliki broj brzina a sve u kombinaciji sa niskom emisijom ispušnih plinova i dobrom ekonomičnošću. CR motori rade zajedno sa transmisijom održavajući nizak broj obrtaja motora i nisku razinu potrošnje goriva. CR motori omogućuju visok pritisak ubrizgavanja goriva neovisno o brzini motora. Gorivo se može isporučiti u nekoliko faza tijekom jednog pokretanja,

održavajući tako motor pri leđ gasu tihim i u radu bez trzaja. CR motori također brzo reagiraju na promjene u teretu čineći tako vožnju lakšom. Visok moment sile CR Agco Sisu Power motora se postiže već kod nižeg broja obrtaja a moment sile ostaje visok čak i kada broj obrtaja padne tijekom rada. Maksimalna snaga se postiže već kod 2000 obr./min., stoji na internet stranicama Poljoopskrbe Međunarodne trgovine d.o.o. koja je ekskluzivni zastupnik Valtre u Hrvatskoj. EcoPower model nudi uštede od 10-15% smanjenjem brzine motora. Prosječna brzina klipa je 20% sporija nego kod standardnih motora. Radni vijek motora se shodno tome produžuje. U praksi model motora Valtra N 103 EcoPower znači značajno niže troškove radnog sata i smanjenje emisije ispušnih plinova. Često su spominjane i opcije transmisije i hidraulike. Pa tako se srećemo s izrazima Classic, Hitech i Advance. Pod Classic smatra se mehanička kontrola transmisije i mehanička kontrola hidraulike, te 24 naprijed+24 brzine nazad* ili 36 naprijed+36 brzina nazad, kao i mehanička promjena smjera naprijed/nazad. Tu je i mehanička kontrola hidraulike (uz EHR) kao i hidraulička pumpa kapaciteta 73 l/min

HITECH pak karakterizira elektronska kontrola transmisije i mehanički kontrolirana hidraulika, ali i za razliku od Classica tu je i elektrohidraulička kontrola smjera naprijed/nazad bez upotrebe nožnog kvačila. Ali i auto 1 i 2, automatska powershift transmisija. Advance ima i elektronsku kontrolu

Mattila, Ingalsuo i Lehikoinen zajedno su s nama proveli i ugodno poslijepodne na poljima uz jednu francusku farmu. Tamo smo vidjeli ih u radu s tanjuračama, zatim s utovarivačem, te jedan N103 s prikolicom marke Maupu, dvoosovinskom. N163 radio je s Lemken tanjuračama. Kolege novinari su ih dobro provozali uzduž i poprijeko i nisu krili svoje zadovoljstvo.

Common rail ubrizgavanje

N 93 (73 kW/99 KS) i 103 N (82 kW/111 KS, sa 3-cilindarskim motorom 33AWI opremljeni su common-rail ubrizgavanjem i četiri ventila po cilindru. Ispušni plinovi se čiste pomoću oksidacijskog katalizatora za dizel motore (Doc) i sustava za recirkulaciju ispušnih plinova (EGR). Sustav omogućava smanjenje čestica (PM) po 15-20%.

Manja potrošnja

Modeli traktora Valtra EcoPower T163e imaju i standardni i eko motor. U usporedbi sa standardnim motorima, broj okretaja motora je smanjen na 400 okr / min, dok je maksimalni okretni moment u tom rasponu. To omogućuje da se smanji potrošnja goriva do 10 posto.

Obnovljena "T" serija

Novi 6-cilindarski motor sa 6,6 litara i 7,4 litara su opremljeni novim turbopunjačema, i ima novi sustav remenja i također novi sustav upravljanja motorom. Ispušni plinovi su još čistiji zahvaljujući selektivnoj katalitičkoj redukciji (SCR). T163 je prvi Valtra traktor s kontinuirano varijabilnim mjenjačem u kombinaciji s legendarnim Valtra "EcoPower" sustavom. Fleksibilnost nove "T" serije dosegla s uvođenjem prijenosa druge generacije na novu razinu.

HRVATSKI VOĆARI, POSEBNO UZGAJIVAČI JABUKA, OVE GODINE PROIZVELI SU SAMO INDUSTRIJSKU KLASU

Suša i mraz obrali hrvatske jabuke

U 11 godina koliko OPG Marošević proizvodi jabuke na pet hektara nisu vidjeli slabiju proizvodnju. Vremenske nepogode su učinile svoje i ubrali su manje od 20 posto planirana uroda. No, optimizam ih ne napušta i vjeruju da ne može svaka godina biti ovakva

hrvatski voćari sada ubrali. U EU je urod manji 15-20 posto.

Posljednji dan berbe jabuka proveli smo na imanju OPG Marošević iz Čepina. Žene su brale posljednje redove Idereda i Jonagolda na ugodnom jesenskom suncu. Bilo je tu i smjeha. Nisu se ni domaćini dali omesti. Damir i Marijan Marošević i damirova zaručnica Marijana imali su snage da se nose s ovim problemom. I moraju. No, ono što je pametno. Oni se nisu vezali za jednu proizvodnju. Imaju jabuka na pet hektara i to više sorti. Ove godine kao i mnoge spasila je sorta Grany smith. Imaju i pola hektara kupusa i pola industrijske rajčice. A tu je i 150 hektara nekoliko ratarskih kultura. Tako da ako omanu jabuke ne moraju druge proizvodnje.

„Pokriti ćemo osnovne troškove proizvodnje. A to je nekih 150 tisuća kuna za 15 zaštita, rezidbe, radove, berbu. Sve jabuke idu u industriju po cijeni od 1,75 kuna. Nešto malo će i u domaću rakiju od jabuke. I to je sve za ovu sezonu. Treba misliti na slijedeću, ističe Damir pokazujući nam kako su male jabuke u par tjedana ipak malo porasle zahvaljujući kiši.

Ali svaka jabuka ima na sebi i grešku. Puknuće od bujanja, od posjeta čvoraka i slično.

Najveći posao na ovakvoj plantaži je svakako rezidba ali i 15 prskanja. Od travnja prska se svakih sedam dana protiv fuzikladija. Ostale bolesti, te jabučni savijač rješava se u hodu.

Normalno, pošto nema skladištenja jer sve ide u tzv. industrijsku klasu nema i onih pet prskanja protiv skladišnih bolesti.

Marijan i Damir, inače u ove krajeve doseljenici iz Kukujevaca u Srijemu, ističu dobre rezultate u proizvodnji kupusa i rajčice, te solidne u ratarskoj proizvodnji.

A.SZAUER/snimci: D.RUKOVANJSKI

U hrvatskim voćnjacima je urod manji za osamdeset posto. Oni koji su očekivali urod od po 100 tona neće imati ni 25, ali one industrijske. Zamislite da saborski zastupnik umjesto očekivanih 15 tisuća kuna dobije četiri, i to bar polovicu u bonovima. Pa ubio bi se.! A broj voćara koji ne mogu više plaćati svoje prisjekte obvezu u stalnom je porastu. Početak sezone berbe jesenskih voćarskih kultura u potpunosti je pokazao ono na što su voćari upozoravali već duže vrijeme. A to je da je hrvatsko voćarstvo pred kolapsom, a proizvodnje jabuka gotovo da i nema ove godine. Jedan je voćar rekao da 40 godina koliko se bavi jabukama nije video ovako loše rezultate. Mraz koji je došao u neuobičajeno doba godine spustio se Europom od Skandinavije, Poljsku je donekle zaobišlo, a onda dalje sve do ovih krajeva. To je bilo 6., 8. i 9. travnja i onda opet 18. svibnja. Spustio se polarni zrak i sve uništio. Poslije toga je bilo novog cvata i od njega većinom potiče ovo što su

STROM SWIFTER

. Swifter je namijenjen za sve ratare, koji posjeduju sijačice, za koje je važno idealno pripremanje tla za sjetvu

Tvrtka STROM je Češki proizvođač strojeva za obradu tla koji među ostalim proizvodi vrhunske sjetvospremače i rovila za dubinsku obradu tla. Kombinirani poluteški sjetvospremači tipa STROM Swifter ima vrlo jaku i stabilnu šasiju, na koju je ugrađeno cijeli niz radnih organa: iza prednjeg ravnjača i prednjih valjaka za razbijanje busa su postavljena 4 reda elastična „gama“ pera sa ravnim vrhovima, koji postižu izuzetno preciznu radnu dubinu i vrlo kvalitetnu sjetvenu posteljicu. Iza polja sa perima može biti ugrađen još jedna letva za ravnjanje tla iza kojeg se nalaze dvostruki valjci za stabiliziranje i sabijanje tla za postizanje kapilarnog uzdizanja vlage radi dobrog kontakta sjemena s tlom i pouzdanog nicanja. Swifter je namijenjen za sve ratare, koji posjeduju sijačice, za koje je važno idealno pripremanje tla za sjetvu. Velika prednost Swiftera je i u tome što se na istu šasiju mogu ugraditi i radni organi za jesensku obradu tla. Tako nije potrebno kupovati posebne šasije i podvozje već samo zamijeniti polja sa radnim organima. (F.TOKIĆ)

2013. će se na tržištu pojaviti **nova generacija kombajna** tipa [CLAAS Lexion](#), koji će imati niz novih revolucionarnih tehničkih rješenja. Kada bi pomislili da su Lexioni već postigli savršenstvo vrhunske tehnike i tehnologije, inžinjeri tvrtke CLAAS nas uvijek iznenade novim revolucionarnim tehničkim rješenjima: **CEMOS** – potpuno automatsko podešavanje i upravljanje kombajna tijekom vožnje za postizanje optimalnog učinka, novi spremnik zrna veće zapremine, nova pretovarna pužnica većeg učinka, nova stražnja osovina s 4 zglobo, koja omogućuje ugradnju većih stražnjih kotača, novi štedljivi motori i novi **DYNAMIC COOLING** sustav hlađenja – samo su neki od mnogih novih tehničkih rješenja novog LEXIONA. Za uvođenje nove generacije Lexiona je CLAAS smislio **posebne pogodnosti i atraktivnu ponudu** za prve vlasnike novih LEXIONA.

Nova generacija Claas Lexiona

Snaga i kvaliteta sa sjevera Europe!

VALTRA —**VÄDERSTAD**—

PSC ZAGREB

Donje Svetice 40, Zagreb T: 01 2335 166 | F: 01 2318 878

PSC BIZOVAC

Ulica kralja Tomislava 1g, Bizovac T/F: 031 673 242

PSC OTOK

Skorotinci 4, Otok T: 032 395 515 F: 032 395 516

*VAŠ PARTNER OD SJETVE DO ŽETVE!

www.pmt.hr

Osječka 16, Markovac Našički,
31500 Našice
www.pecka.hr • e-mail: info@pecka.hr
Tel: 031/699-182 • Fax: 031/699-413

- Tokarske usluge
- Glodačke usluge
- Izrada zupčanika i lančanika
- Strojno brušenje
- Izrada alata
- Konstrukcije
  - Proizvodnja poljoprivrednih strojeva
    - Izrada dijelova polj. strojeva
    - Reparacija polj. strojeva i kamionskih prikolica

Lateran gro

VINKOVCI - Zaluzje 42

032/ 352-064, 091/ 352-1014
091/ 115-3333

PRODAJA

SERVIS

**REZERVNI
DIJELOVI**

NOVO!

Landpower

NOVO!

Landini

Lateran

generalni uvoznik
traktora Landini za
Republiku Hrvatsku

Serija 7

Powerfarm

Powermondial

Mistral

Serija 5H

Rex

WELGER **LELY**
 SIP **VOGEL NOOT**
SOIL SOLUTIONS

AMAZONE
 Agromehanika DLT
 sekko
 QUIVODGE
 KÄRCHER
 MENGELE Agrartechnik
 sipma
 CREINA
 MB FAUCHEUX
 MASCHIO
 CONSUN